

Lausunto

15.05.2018

Asia: VM/674/00.01.00.01/2018

Maakuntien digi-yhtenäis[ohjaus]politiikka ja sen toimeenpanosuunnitelma vuosille 2018-2022

Lausunnonantajan lausunto

Pyydämme lausuntoa sekä asiakirjan nimestä, sisällöstä että liitteistä. Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Lausunto15.05.2018

TEM/832/00.06.01/2018

Viite VM/674/00.01.00.01/2018

TEM LAUSUNTO; MAAKUNTIEN DIGI-YHTENÄIS[OHJAUS]POLITIikka JA SEN
TOIMEENPANOSUUNNITELMA VUOSILLE 2018-2022

Maakunta- ja soteuudistuksen digimuutosohjelma on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä lausuntoa maakuntien digiyhtenäis[ohjaus]politiikkaluonnoksesta. Lausuntonaan työ- ja elinkeinoministeriö toteaa seuraavaa.

Yhtenäispolitiikan lähtökohtaa, jonka mukaan maakuntien digi-yhtenäispolitiikka linjaa valtioneuvoston yhteisen ohjauksen osana toimivan maakuntien digiohjauksen periaatteet, voidaan pitää tarkoituksenmukaisena ja perusteltuna. Yhtenäispolitiikan linjausten mukaisesti digi-ohjaus myös seuraa julkisen hallinnon ICT-ohjauksen osana, että maakuntien digipalvelut hyödyntävät

kansallisia yhteisiä ratkaisuja ja että ne ovat kokonaistaloudellisesti edullisia ja niihin liittyvät mahdollisesti laajentuvat tarpeet on huomioitu jo palveluja kehitettäessä. Asiakirjan tarkoituksesta, tavoitteesta ja osin kirjoitustavasta johtuen kokonaisuudesta jää kuitenkin mielikuva, jossa maakuntien digiohjauksella olisi ohjaava rooli julkisen hallinnon ICT-ohjaukseen eikä niin että maakuntien digi-ohjaus olisi julkisen hallinnon ICT-ohjauksen osa. Ministeriö pitää toivottavana että asian esitystapaa muokataan siten ettei väärinymmärrys ohjauksen suhteista jää epäselväksi. Toki kysymyksessä on merkittävä ohjauksen yhteensovitus tehtävä.

Maakuntien digi-ohjaus asettaa yleisen ja yhteisen suunnan maakuntien digitalisoitumiselle ja tietojen yhteiselle hyödyntämiselle. Yhtenäispolitiikan tavoitteena on ohjata maakuntia kehittämään palveluja yhdessä asiakkaidensa kanssa kustannustehokkaasti. Asiakkaalla raportissa tarkoitetaan sekä maakunnan asukasta että maakunnan alueella toimivia yrityksiä ja muita yhteisöjä. Joissakin kohden asiakirjan linjauksia yritysten ja yhteisöjen näkökulma jää vähäisemmälle huomiolle ja painopiste linjauksissa ottaa enemmän huomioon asukkaan, kansalaisen, palvelujen asiakkaana.

Haastatteluihin perustuvassa liitteen 2 Yhtenäispolitiikan perusteet -kappaleessa on tuotu esiin haastateltujen huoli siitä, että liian tiukka yhtenäispolitiikka rajoittaisi innovaatiotoimintaa koska se voisi pahimmillaan estää maakuntien sisäisen kehitystyön. Tämän johdosta yhtenäispolitiikassa toivottiin huomioitavan liikkumavara ja kannustavuus maakuntien oman operatiivisen toiminnan kehittämiseen. Ministeriön näkemyksen mukaan asiakirjaan kirjattu huomio on perusteltu, koska parhaat ja innostavimmat palvelujen sisältöjä tukevat ratkaisut saattavat parhaimmillaan nousta esiin arjen havainnoista ja kokeilutoiminnasta.

Asiakirjaan sisällytetystä liitteessä 3 mainitusta Investointien arviointimenettelyistä jne. on pyydetty lausuntoja erikseen.

Toimijoiden vastuumatriiseissa tarkasteltu RACI-taulukko kaipaisi tuekseen vielä sanallista selvitystä:

Tehtävistä esimerkiksi Kuvan 1 Vastuualueen 2 kohdan Yhteentoimivuuden ohjaus ja varmistaminen on kirjattu ministeriöiden yhteisen maakuntien ohjauksen (sis. valtioneuvoston?) vastuulle vaikka yhteentoimivuudessa on tarpeen ottaa huomioon myös sekä toimialojen välistä että maakunnallisten ja valtakunnallisten substanssien, palvelujen ja tietojen yhteentoimivuutta.

Samoin kuvassa 2 on yhdessä pystysarakkeessa mainittu Business Finland ilman tarkempaa selvitystä yhden valtakunnallisen kasvupalvelutoimijan sijaan. Kyseisen organisaation sijaan voisi sarakkeen otsikkona olla ”Valtakunnallisten kasvupalvelujen toimijat, esim. Business Finland”.

Lopuksi voidaan todeta, että yhtenäispolitiikan laatimista osallistavalla menettelyllä voidaan pitää hyvin onnistuneena menettelytapana.

Marja-Riitta Pihlman

Ylijohtaja

Sirpa Alitalo

Teollisuusneuvos

Pihlman Marja-Riitta
TEM

Alitalo Sirpa
TEM